

Verksamhetsplan för föreningen Bibliotek i Samhälle 2025-2026

Till årsmöte 15 mars 2025

Inledning

BiS är en liten organisation med fluktuerande medlemsengagemang. Föreningen står inför utmaningar som inte är unika för vår egen organisation, utan som tvärtom drabbar många föreningar av liknande storlek och konstitution. BiS har dessutom drabbats av ekonomiska problem efter indragna bidrag, vilket har gjort det svårt att utveckla föreningen. För närvarande är ekonomin stabil, men utan särskild livskraft.

Samtidigt är behovet av vänsterpolitiska föreningar större än någonsin. Vi kan se en utbredning av nyfascistiska idéer och konservatism i politiken, samtidigt som nyliberalismen ifrågasätts och ungdomsrörelser kräver mer av framtiden. Biblioteken och idén om biblioteken åtnjuter stort stöd i samhället - något som alla vänstersinnade grupper borde kunna ta intryck av och nyttja till vår fördel.

BiS har haft organisatoriska problem avseende delaktighet och aktivering av medlemmar. Det har varit svårt att engagera medlemmar i de grundläggande delarna av föreningens arbete. Samtidigt finns det ett intresse för föreningens syfte och verksamheter, där vi som förmedlare av idéer och debatt ännu har en funktion att fylla. Övergången till digital publicering har varit ett sätt att förvalta den funktionen, liksom publiceringen av podden Biblioetern. Förhoppningen med podden är att kunna locka nya skaror till föreningen och göra oss hörda i nya sammanhang.

För kommande verksamhetsår behöver föreningen satsa på att stärka grundfunktionerna hos Bibliotek i Samhälle samt redaktionsarbetet för tidskriften *b/s*. Vi behöver också utveckla nya projekt och arbetsformer som kan locka till arbets- och kampglädje, både hos oss själva och hos allmänheten. BiS har en funktion att fylla inte bara för sin egen del eller för biblioteken, utan också för vänsterrörelsen i stort. En av de funktionerna kan vara att sprida idén bakom biblioteken också till andra sektorer - för att låta biblioteken framstå som en möjlig väg framåt för alternativa ekonomier. Det kräver viss experimentlusta, mod och jävlar anamma, men det är fullt görbart.

1. Redaktionsarbete

Redaktionen behöver få en stabil form och sammansättning, där inte alla behöver göra allt, men helheten av arbetet bör täckas av arbetsgruppen. De områden som omfattas av redaktionsarbete är:

- Hemsida och blogg
- Digitala tidskriften *bis*
- Nyhetsbrev
- Biblioetern (podcast)

För att kunna utföra detta arbete på ett hållbart sätt bör redaktionsgruppen bestå av minst 6 personer - och gärna fler. Arbetet med att rekrytera till redaktionen ska genomföras under våren 2025. Vi bör även sträva efter att rekrytera skribenter fristående från redaktionsgruppen, men som kan kontaktas för att vid behov samla in texter, såsom bidrag till tidskriften eller recensioner till hemsidan. Under verksamhetsåret 2024 har förhållandevis lite fokus legat på att hitta illustratörer och andra visuella skapare till bland annat tidskriften - ett arbete vi med fördel kan återuppta för att kunna illustrera också den digitala publiceringen i liknande anda som den tidigare fysiska tidskriften.

Att göra under 2025:

- ☐ Utöka redaktionen
- ☐ Hålla informationsmöten för intresserade till redaktionen
- ☐ Skapa en ny mailinglista avsedd för redaktionen
- ☐ Bygga upp ett skribentnätverk
- ☐ Försöka bygga upp en bildredaktion
- ☐ Fortsätta ge ut tidskriften *bis*, podden Biblioetern och nyhetsbrevet
- ☐ Hålla webbplatsen aktuell, t.ex. med regelbundna publiceringar av recensioner

2. BiS som idégenerator

BiS har en unik möjlighet att fungera som idégenerator, utifrån vår position där vi å ena sidan har en fot i biblioteken och i bibliotekspolitikerna, och å andra sidan har en fot i vänsterpolitiken. Om BiS kan ta vara på denna position kan vi komma att stärka både oss själva, biblioteken och vänsterdebatten överlag.

En av de saker som denna position ger oss är en möjligheten att mer radikalt än övriga biblioteksaktörer försvara grundläggande principer - och att utveckla dem. De principer vi som profession arbetar enligt idag har inte alltid varit självklara, utan är snarare saker som biblioteksbranschen har fått kämpa sig till. På samma sätt förhåller det sig med såväl försvar som utveckling av vårt uppdrag.

Några möjliga sätt att arbeta med detta är ett målinriktat arbete med att ta fram förhållningssätt och manifest, samt att arbeta för att etablera dess idéer hos biblioteksanställda och i andra delar av branschen. Detta arbete kan göras i deltagande former, genom att sätta ihop arbetsgrupper eller bjuda in till studiecirkel, seminarier och liknande, där idéer kollektivt kan utvecklas och texter skrivas. Målet bör vara både att åstadkomma gemensamma projekt och att träffa medlemmar och sympatisörer i olika städer, och att ta fram produkter i form av manifest som kan användas i vidare verksamhet. Dessa produkter skulle också kunna få fysisk form som trycksaker.

Detta förslag inkluderar två förslag på manifest att arbeta på och ta fram i kollektiva former: ett antifascistiskt biblioteksmanifest, och ett biblioteksekonomiskt manifest. Ett antifascistiskt manifest kan användas som stöd för bibliotekarier i turbulenta tider, genom att tydliggöra bibliotekets roll och hur bibliotekspersonal kan agera i relation till denna. Ett biblioteksekonomiskt manifest skulle ha en mer teoretisk karaktär, genom att lyfta fram bibliotekets ekonomiska principer och ge en alternativ bild av socialistiska ekonomiska former. I båda fallen går det att inspireras av redan existerande texter och analyser.

Båda dessa projekt kan användas för att turnera med såväl studie- och diskussionscirklar, som framtida föreläsningar på de teman som de kretsar kring. Detta går att göra i hela landet, beroende på hur våra nätverk ser ut.

Att göra under 2025:

- ☐ Påbörja arbetet att ta fram ett antifascistiskt biblioteksmanifest
- ☐ Påbörja arbetet att ta fram ett biblioteksekonomiskt manifest
- ☐ Använda dessa projekt som möjlighet för att nå ut
- ☐ Upprätta mål för ett visst antal aktiviteter kopplat till dessa projekt

3. Utåtriktat arbete

BiS skulle behöva genomföra strukturerat utåtriktat arbete för att nå möjliga anhängare och sprida de idéer som finns i organisationen. De kan vara enkla insatser, som flygbladsutdelning, bokbord eller deltagande i föredrag och paneler. Eftersom sådant arbete har saknats under det senaste året kan det behöva byggas upp och planeras i förväg, bland annat för att ringa in relevanta evenemang att delta på. Några möjliga metoder skulle kunna vara:

- Flygbladsutdelning vid offentliga arrangemang (t.ex. 1 maj, andra relevanta demonstrationer)
- Bokbord på mässor eller festivaler (t.ex. Anarkistiska bokmässan i Stockholm och Malmö, Radikal bokmessa i Göteborg, Socialistiskt forum i Stockholm, m.fl.)
- Deltagande med föredrag eller på paneler på nämnda arrangemang

Det finns idag redan uppdaterade foldrar att dela ut vid dessa tillfällen. Möjlighet att ta fram annat grafiskt och tryckt material finns och bör nyttjas. Möjligheten att göra bra utåtriktad aktivitet kan också hänga samman med några av föregående punkter, såsom arbetet med att ta fram manifest och tryckta produkter.

Att göra under 2025:

- ☐ Lista arrangemang som vi kan tänkas oss delta på
- ☐ Delta vid ett bestämt antal arrangemang under verksamhetsåret
- ☐ Se över möjligheten att delta med programpunkt på åtminstone ett arrangemang

4. Medlemsvård

BiS är ingenting utan sina medlemmar, och ännu mindre utan deras engagemang. Vi vill därför öka medlemmarnas engagemang i föreningen och se till att det blir enklare att aktivera sig i föreningens aktiviteter. Det kan ibland upplevas som svårt att få insyn i föreningens verksamhet, trots att föreningsinformation finns tillgänglig på hemsidan. Vi saknar bland annat strukturer för att kommunicera specifikt med våra medlemmar. Medlemsriktad kommunikation är en faktor som skulle kunna stärka känslan av att tillhöra en förening med ett specifikt syfte, och därmed kanske också stärka känslan av att behövas som deltagare i föreningen.

Det är också viktigt att erbjuda möjligheter att träffa andra medlemmar och likasinnade, för att också den vägen stärka känslan av gemenskap. Detta kan göras i formella eller informella sammanhang, genom olika sorters medlemsmöten eller *after work*-träffar. Tidigare nämnda projekt för att ta fram manifest i föreningens namn är en sådan möjlighet, som kan användas både för att stärka samarbetet oss emellan och för att stärka föreningen.

Ett annat alternativ är att i samband med andras aktiviteter också organisera egna träffar, *after work* eller möten, för att utnyttja att folk redan är samlade. Detta t.ex. vid Bokmässan i Göteborg eller Socialistiskt forum i Stockholm.

Att göra under 2025:

- ☐ Genomföra *after work*-träffar i Stockholm, Malmö och Umeå.
- ☐ Se över möjligheten att organisera liknande aktiviteter också på andra platser.
- ☐ Upprätta en mailinglista eller ett nyhetsbrev specifikt för att kommunicera med föreningens medlemmar

5. Ekonomi

Små föreningar har sällan stora marginaler att röra sig med. För närvarande har BiS en liten men förhållandevis stabil kassa, och väldigt få stående utgifter. Vi behöver dock säkra oss lite större marginaler för framtiden, särskilt om vi vill kunna göra några typer av trycksaker, eller för att uppgradera webbsidan för framtida behov.

Medlemsavgifterna ligger för närvarande på en rimlig nivå, baserat på vad man som medlem också får för pengarna. Det går alltid att uttryckligen be medlemmar och sympatisörer om mer pengar - men det kan också ta emot, och går heller inte att göra hur ofta som helst. Alternativa sätt för att samla in pengar kan dock finnas, såsom att sälja prylar till stöd för föreningen.

Några sådana prylar skulle kunna vara tröjor, påsar eller knappar, vilka inte nödvändigtvis behöver kretsa kring föreningen BiS som sådan, men som kan anknyta till föreningens syften, politik och till det utbredda stödet för bibliotek hos allmänheten. Materialet skulle kunna säljas direkt via vår hemsida, eller via en separat webbshop - eventuellt i samarbete med annan vänstershop eller med bokhandlar. Materialet kan sedan även säljas vid bokbord och andra liknande evenemang.

Att göra under 2025:

- ☐ Ta fram produkter att sälja (såsom tröjor, påsar, knappar, m.m.)
- ☐ Undersöka eventuella skatterättsliga frågor kopplat till sådan försäljning
- ☐ Upprätta en webbshop